Raadsconsultatie

GEMEENTEBESTUUR

onderwerp	Zienswijze primaire begroting 2019 GR WAA
Rc nummer 2018	13
collegevergadering d.d.	22 mei 2018
raadsvergadering d.d.	
fatale termijn	
programma	Participatie en Werkgelegenheid
portefeuillehouder	A. Vervoort

ons kenmerk 1327139
team RGPIOT
steller G. Franssen
doorkiesnummer
e-mail g.franssen@venlo.nl
datum 15 mei 2018
bijlage(n) 1
datum verzonden 29 MEI 2018

Vraag aan de raad (consultatiepunten)
Het college verzoekt de gemeenteraad haar zienswijze te geven met betrekking tot de primaire begroting 2019 van de Gemeenschappelijke Regeling WAA.

Burgemeester en wethouders van Venlo
de secretaris

Twan Beurskens

de burgemeester

Antoin Scholten

Raadsconsultatie

Samenvatting (Verplicht, maximaal een half A4)
Op grond van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap Aanvullende Arbeid Venlo en omstreken (GR WAA), hebben de deelnemende gemeenten de mogelijkheid de gemeenteraden een zienswijze over de Primaire Begroting 2018 te laten geven.

De zienswijze van de Gemeenteraad Venlo wordt na behandeling van deze consultatie via de lijn van het College aan het Dagelijks Bestuur van de GR WAA aangeboden.

Na het kenbaar maken van een zienswijze, wordt deze verwerkt in een eerste begrotingswijziging GR WAA. Definitieve vaststelling vindt vervolgens plaats door het Algemeen bestuur van de GR WAA.

Het college adviseert u om kennis te nemen van de primaire begroting 2019 en de jaarrekening 2017 van de Gemeenschappelijke Regeling WAA en de genoemde punten betreffende het minimale eigen vermogen kenbaar te maken middels de volgende zienswijze:
"Houdt nauwlettend de ontwikkelingen in de exploitatie op het vizier in relatie tot de voorliggende begroting en meldt tijdig wanneer er uit de pas wordt gelopen. Hierdoor kan eventueel tijdig de op de gemeentelijke bijdrage in mindering gebrachte vermogensonttrekking moeten worden hersteld"

Bijlagen

Nr.	Naam	Datum
1.	Aanbiedingsbrief GR WAA	30 maart 2018
2.	Jaarrekening 2017 GR WAA	..
3.	Begroting 2019 GR WAA	..
4.	Concept brief zienswijze aan GR WAA	..
5.	..	..

Onderbouwing

Algemene toelichting

1. Wat is de kernopgave (Wat wordt gevraagd?)

De GR WAA wenst de raad te informeren over en te betrekken bij haar primaire begroting 2019. Indachtig artikel 35 WGR heeft de gemeenteraad de bevoegdheid en mogelijkheid aan de GR WAA haar zienswijze over die primaire begroting uit te brengen.

2. Relatie met programma

GR WAA valt onder het Programma Participatie en Werkgelegenheid.

3. Wat is het beoogde maatschappelijke resultaat

De WAA Groep is als Sociaal Werkbedrijf namens de gemeentes Venlo, Beesel en Bergen werkgever voor meerdere honderden burgers met arbeidsbelemmeringen (uitvoerder van de Wet op de sociale werkvoorziening).

4. Waarom? (Wat is de voor raadsconsultatie?)

De gemeenschappelijke Regeling WAA schrijft voor dat gemeenteraden een zienswijze kunnen indienen betreffende de primaire begroting.

De primaire begroting 2019 van de GR WAA is 30 maart 2018 ontvangen.

5. Argumentatie en onderbouwing

Algemeen
Conform artikel 35 WGR dient de gemeenteraad van Venlo in de gelegenheid gesteld te worden haar zienswijze kenbaar te maken op de begroting van de GR WAA.

In de brief van de GR WAA d.d. 30 maart 2018, met bijbehorende jaarstukken 2017 en concept primaire begroting 2019 van de GR WAA, is de raad geïnformeerd over de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze op de primaire begroting 2019.

In dit raadsvoorstel staat omschreven welke zienswijze geadviseerd wordt kenbaar te maken aan het bestuur van de GR WAA. Tevens is hiervoor een concept brief opgesteld die aan het bestuur van de GR WAA verstuurd kan worden, indien u akkoord bent met de inhoud van de voorgestelde zienswijze.

Relatie met begroting/coalitieprogramma/speerpunten
De Wsw-uitvoering staat al lange periode onder behoorlijke (toenemende) financiële druk. Ingegeven door de rijks bezuinigingen enerzijds en de Cao-afspraken Wsw anderzijds, nemen de (loon)kosten binnen de regeling toe en wordt de rijkssubsidie jaarlijks juist afgebouwd. Hierdoor komen de kosten terecht bij de financiële verantwoordelijke lokale

overheid, op gemeenteniveau dus. Het financiële gat wat door boven genoemde redenen vergroot wordt, leidt tot hogere gemeentelijke bijdragen ten aanzien van de uitvoering van de WSW, dan wel een verhoogde druk op de uitvoering van de Wsw-regeling teneinde het financiële gat in te lopen c.q. te verkleinen.

Toelichting actuele stand van zaken
De hervorming voor de uitvoering van de Wsw, welke zowel door het rijk als (in antwoord daarop) lokaal jaren geleden is ingezet, krijgt steeds verder concrete vorm. Wat heeft geleid tot een (versneld) afbouwscenario voor de WAA als uitvoerder van de Wsw voor de 3 deelnemende GR-gemeenten. Inmiddels zijn er in 2015, 2016 en 2017 nadere onderzoeken uitgevoerd en bestuurlijke besluiten genomen (na consultatie van de 3 gemeenteraden) waardoor steeds meer concreet duidelijkheid is ontstaan hoe de toekomstige WSW-uitvoering eruit zou moeten komen te zien.
In 2018 zijn de deelnemende gemeenten in de GR door gegaan met het uitwerken van plannen, business cases en het concretiseren van toekomstmogelijkheden voor de uitvoering van de WSW-regeling in een hernieuwde vorm. Dit naar aanleiding van een mede vanuit de Venlose gemeenteraad ingezette onderzoeksrichting om in Venlo toekomstig de Wsw – uitvoering in haar gemeentelijk sociaal domein onder te brengen, dan wel te integreren.

In de schapsbegroting van de GR WAA is met ingang van 2018 een behoorlijke verandering zichtbaar.
In de huidige begroting 2019, die nu aan u voorligt, is voor het schap (evenzo als in 2018) nog slechts het deel van de Wsw-medewerkers met een hoge loonwaarde opgenomen. Deze groep kenmerkt zich door een relatief hogere loonwaarde en vaak een lagere begeleidingsbehoefte. Dit vloeit voort uit de sinds 2013 ingezette koers dat de gemeenten vanaf 2018 zelf de verantwoordelijkheid dragen voor het organiseren van passend werk en passende begeleiding voor de Wsw-medewerkers met een lage loonwaarde (en over het algemeen hoge begeleidingsbehoefte). Hierdoor is ook een situatie ontstaan dat het product Wsw niet enkel meer het WAA-bedrijf betreft, maar ook ziet op de subsidietekorten die de groep Wsw'ers met lage loonwaarde vertegenwoordigen.

Inmiddels is de beweging van verantwoordelijkheidsverschuiving naar de gemeenten, die voor 1-1-2018 afgerond moest zijn (alle Wsw'ers met lagere loonwaarde op passend werk onderbrengen) grotendeels geslaagd. Vrijwel al deze beschutte Wsw'ers uit de gemeente Venlo (226 personen) hebben een passende werkplek aangeboden gekregen onder verantwoordelijkheid en regie van de gemeente Venlo.

Om dat te bereiken hebben heeft in het Venlose de KanDoen-organisatie de afgelopen jaren een majeure prestatie geleverd door passend werk voor vrijwel al deze Wsw'ers te organiseren. Met groeistuipen en met successen lukt het om aan de Wsw-medewerkers die vaak al jaren bij de WAA werkzaam waren passende werkplekken te bieden die dicht(er) bij hun eigen leefomgeving zijn. Deze plaatsingsoperatie is nu in een afrondende fase en wordt gezien als een stap in de goede richting rondom de geleide afbouw van de Wsw-regeling in de oude vorm. Desalniettemin zijn we ons ervan bewust – en mee bezig - dat ook het lopende jaar 2018 en het jaar 2019 belangrijke keuzes gemaakt zullen moeten worden om grip en sturing te kunnen behouden/krijgen op de Wsw-uitvoering.

Financiële toelichting
Naast de kosten die we als gemeente maken voor de groep met een hogere loonwaarde (gemeentelijke bijdragen aan het schap zoals die in de primaire begroting 2019 van de GR

WAA is opgenomen), zijn er kosten die we maken voor de kosten met een lagere loonwaarde. In de gemeentelijke begroting bestaat de WSW-uitvoering dan ook uit feitelijk 2 componenten:

- Enerzijds de doorbetaling van de rijksbijdrage aan de WAA voor de hogere loonwaarde-Wsw'ers , aangevuld met de gemeentelijke tekortfinanciering.
- Anderzijds de loonkosten voor de lagere loonwaarde-WSW-ers en de uitvoeringskosten die we voor hen maken bij het organiseren en begeleiding van het werk binnen KanDoen.

In de voorliggende GR WAA-begroting 2019 wordt de afbouw van de Wsw bij de WAA steeds beter zichtbaar. Het aantal Wsw'ers welke fysiek werkzaam is binnen de WAA bouwt zich verder af als gevolg van uitstroom en het feit dat er vanaf 2015 geen nieuwe instroom meer plaats vindt in de Wsw (gevolg van de Participatiewet). De (interne) afdelingen van WAA (de PMC's) zijn vervreemd of verkocht. Hetgeen wat resteert is het huidige detacheringsbedrijf. Zij voert de Wsw uit voor de populatie met een hogere loonwaarde.
De werkzaamheden voor de groep met hogere loonwaarde bestaan hoofdzakelijk uit het detacheren en begeleiden van de Wsw'ers welke extern werkzaam zijn. Daarnaast blijft de WAA de formele werkgeverstaken uitvoeren voor zowel de Wsw'ers met lage als de groep met hogere loonwaarde. Het materiële werkgeverschap ligt in Venlo bij KanDoen.

De frictiekosten die het gevolg zijn van de versnelde krimp (lagere loonwaarde Wsw'ers naar de gemeenten per 2018) is nagenoeg af gefinancierd middels daarvoor in het verleden ingestelde reserve.

De komst van de Participatiewet, de stijgende door de WAA vanuit gemeenten benodigde tekortinanciering en de krimp binnen de Wsw, is in de gemeente Venlo een onderzoek geïnitieerd naar mogelijkheden om de Wsw-uitvoering en de uitvoering van de Participatiewet wet te integreren in de gemeentelijke organisatie. Daartoe heeft Venlo – in samenspraak met het algemeen bestuur van de GR WAA - allereerst een globale verkenning uitgevoerd, gevolgd door een op een businesscase gericht projectplan vanuit de gemeente Venlo. Aanvankelijk was de intentie deze business case in het eerste kwartaal 2018 op te leveren, maar mede in verband met de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2018 is bestuurlijke bespreking van de businesscase nu aan de orde voor eind Q2-2018.

Samengevat was de koers van WAA en haar uitvoeringsorganisatie WAA groep NV (vooralsnog) t/m 2018 gericht op het omvormen van een WAA naar een duurzaam detacheringsbureau. In die context bezien is het jaar 2018 te zien als een jaar waarin hoofdzaken vanuit het plan Samen Anders! (vervreemding van eigen activiteiten en ombouw naar een duurzaam SW-detacheringsbedrijf) zijn afgerond.
Vanaf 2019 ontstaat een nieuwe situatie waarin de organisatie langzaam maar zeker in een meer stabiele eindfase en geleidelijke maar permanente krimp is terecht is gekomen. De positie van de koers van WAA is sinds 2019 te typeren als 'steady as she goes'. De WAA organisatie staat en is vanaf 2019 te typeren als stabiel verder krimpend duurzaam detacheringsbedrijf voor sec de Wsw. Waarbij opgemerkt dat de uitvoering van de Wsw-regeling zich voor WAA beperkt tot de doelgroep met hogere loonwaarde en het formeel werkgeverschap voor de totale Wsw-doelgroep.
Ingegeven het Venlose besluit tot nader onderzoek naar integratie Wsw en Participatiewet, zal de verdere ombouw van de WAA nadrukkelijk – ook besluitvormend - verder aan de

orde komen in 2018.

Voorstel zienswijze:
We zien in de primaire begroting ook dat er sprake is van een vermogensontrekking van ruim 1 miljoen euro waardoor de gemeentelijke bijdrage incidenteel voor 2019 wordt verlaagd. Door deze onttrekking daalt het weerstandsvermogen van de WAA naar 3,1 miljoen, hetgeen nog steeds boven de bestuurlijk vastgestelde norm is. Het minimaal vereist eigen vermogen, passend bij deze afgeslankte organisatie bedraagt € 2.000.000.

De gerealiseerde onttrekking is op verzoek van de gemeente Venlo ingebracht vanuit haar behoefte om een goede balans te vinden tussen prudent financieel beleid voor de WAA en prudent financieel beleid voor de gemeente Venlo. Door de vanuit de gemeenten Beesel en Bergen aangewezen WAA-bestuurders, is met het Venlose verzoek voor deze extra onttrekking ingestemd onder de afspraak dat wanneer het nodig blijkt, de gemeenten wel ook aanspreekbaar zijn voor eventueel alsdan aanvullend benodigde gemeentelijke bijdragen.

Voorstel is om als zienswijze op de begroting aan te geven dat zodra voorzienbaar is dat WAA uit de pas gaat lopen op basis van de begroting en raming zoals die voorligt, er tijdig wordt duidelijk gemaakt dat dit het geval is en dat de vermogensonttrekking als gemeentelijke bijdrage dient te worden hersteld door de 3 deelnemende gemeenten.

Communicatie
Uw zienswijze zal bij akkoord door middel van bijgevoegde conceptbrief aangeboden worden aan het bestuur van de GR WAA. Zo kan zij die meenemen in haar overwegingen.

Juridische aspecten
Conform artikel 35 WGR wordt u als gemeenteraad van Venlo in de gelegenheid gesteld uw zienswijze kenbaar te maken op de begroting van de GR WAA.

Voorstel
Wij stellen u voor:

- Kennis te nemen van de jaarrekening 2017 en de primaire begroting 2019 van de GR WAA;

De volgende zienswijze kenbaar te maken aan het bestuur van de GR WAA:

- "Houdt nauwlettend de ontwikkelingen in de exploitatie op het vizier in relatie tot de voorliggende begroting en meldt tijdig wanneer er uit de pas wordt gelopen. Hierdoor kan eventueel tijdig de op de gemeentelijke bijdrage in mindering gebrachte vermogensonttrekking moeten worden hersteld"
- Deze zienswijze door middel van bijgevoegde conceptbrief kenbaar te maken aan het bestuur van de GR WAA.

6. **Welke** externe partners en adviesraden zijn erbij betrokken?

NVT

7. **Financiële paragraaf**

De voorliggende begroting van de GR toont een tekort van € 2.446.000. Dit wordt deels gedekt vanuit een in het GR WAA bestuur overeengekomen onttrekking aan het vermogen

ad € 1.050.000. Voor gemeente Venlo WAA Groep betekent dit op basis van haar aandeel in de GR van 80% een bijdrage in dit tekort van € 1.125.000. Vanwege de nog te ontvangen Bonus Begeleid Werken, zal dit tekort in de praktijk nog met enkele tienduizenden euro's verlaagd worden.

Met het in beeld hebben van het tekort vanuit de WAA zijn we er echter nog niet als gemeente: vanwege de overgang van Wsw'ers met een lage loonwaarde naar de gemeente per 2018, is de gemeentelijke last voor de Wsw niet enkel meer beperkt tot de WAA maar moet ook het subsidietekort op de groep met een lage loonwaarde op dit product verantwoord worden. Voor 2019 is de prognose dat het subsidietekort voor die groep € 1.000.000 zal bedragen.

In de gemeentelijke begroting voor 2019 staat nu op het Wsw-product een budget ter dekking voor het tekort ad € 2.046.000 opgenomen.

Tekortfinanciering Venlo op basis van primaire begroting 2019 WAA	1.125.000
Af: verwachte bonus Begeleid Werken	- 36.000
Prognose subsidietekort Wsw-doelgroep lage loonwaarde	1.000.000
Totaal	2.089.000
Beschikbaar in gemeentebegroting voor 2019	2.046.000

Met de nu voorliggende begroting van de WAA loopt de begroting van de WAA synchroon met die van de gemeente Venlo. Daarvoor was echter wel een vermogensonttrekking aan de algemene reserve van de WAA nodig, die door de mede-bestuurders enkel is geaccordeerd onder de voorwaarde dat bijstorting in het vermogen van de WAA plaats gaat vinden wanneer daartoe gegeven de omstandigheden en te beheren risico's noodzaak is.

8. Risicoparagraaf (welke risico's spelen een rol bij de besluitvorming?)

Wel of geen risico	**Wel of niet**
Juridische aspecten en wettelijk kader	..
Financiële risico's en aspecten	X
Economische risico's	X
Maatschappelijke risico's	X
Exploitatie, realisatie, ontwikkeling, beheer, bouw- en planschade	..
Afbreukrisico's en mogelijke contractschade (in relatie tot externe partners)	..
Overige strategische risico's	..

Toelichting (Benoem de relevante, strategische risico's)

9. Vervolgprocedure

Na vaststelling van uw zienswijze en verzending van uw brief, zal het bestuur van de GR WAA de vanuit de betrokken gemeenten ontvangen zienswijze betrekken in haar beraadslagingen teneinde de begroting 2019 GR WAA vast te stellen.